

Minnesanteckningar

2023-09-15

09.00-12.10

KS mötesrum

Ordförande: Carin Nilsson (S), ordförande äldrenämnden

Sekreterare: Rosa Norberg, nämndsekreterare

Deltagare: Se bilaga nedan

Ärenden med anteckningar, synpunkter, m.m.	Ansvarig/föredragande:
<ul style="list-style-type: none"> • Upprop • Fastställande av dagordning<ul style="list-style-type: none"> - Britt Jakobsson, PRO, anmäler en övrig fråga. - Carin Nilsson, ordförande, anmäler en övrig information. • Genomgång av föregående minnesanteckningar	<i>Carin Nilsson, ordförande</i>
<p><u>Information om färdtjänst och handläggning för målgruppen äldre</u></p> <p>Elisabeth Öberg, färdtjänstkonsulent, informerar om färdtjänst, riksfärdtjänst, RIAK (resa i annan kommun) och handläggningsprocessen. Färdtjänst är en särskild persontransport för personer med funktionsnedsättningar och är en transportlagstiftning vilket innebär att en person ska själv eller med hjälp av exempelvis en ledsagare transporteras från punkten A till punkten B. Den enskilde ansöker om tillstånd för färdtjänst och det utförs en individuell bedömning av en handläggare som arbetar på tillståndsenheten. Mer information finns i det bilagda bildspelet och att läsa på www.umea.se/fardtjanst.</p> <p>Frida Herbeck, färdtjänstkonsulent, informerar om revideringen av Umeå kommuns generella föreskrifterna och villkoren (riktlinjerna) för kommunal färdtjänst och de generella</p>	<i>Annika Kjellsson Lind, avdelningschef</i> <i>Elisabeth Öberg, färdtjänstkonsulent</i> <i>Frida Herbeck, färdtjänstkonsulent</i>

föreskrifterna och villkoren (riktlinjerna) för riksfärdtjänst. Revideringen skickades ut på en remissrunda 2022-11-28 till intresseorganisationer, däribland pensionärsföreningarna i pensionärsrådet. Mer information om resultatet av revideringen och kommentarer på remissvaren finns i det bilagda bildspelet.

Frågor/synpunkter

Elisabeth Bjuhr, SPF, frågar: Hur fungerar det med färdtjänst till personer som vid vissa tillfällen har möjlighet att åka buss?

Elisabeth Öberg svarar: Vi tänker att det är bra att åka buss de gånger man klarar av det. I vissa fall behöver individen en ledsagare. Det finns ett särskilt buskort till färdtjänstberättigade.

Britt Jakobsson, PRO, inflikar: Färdtjänst är ett komplement till allmänna kommunikationer vilket Ultra handhar. Varför ligger färdtjänsten under avdelningen Gator och Parker i tekniska nämnden hos kommunen och inte hos det bolag som handhar de allmänna kommunikationerna? Elisabeth Öberg svarar: Tillståndsgivning är en myndighetsutövning och kan inte hanteras av ett aktiebolag och behöver därför hanteras av kommunen.

Elisabeth Bjuhr, SPF, ställer två frågor: 1) Vad händer när en taxi inte dyker för någon som är färdtjänstberättigad? 2) Finns det information om hur man går till väga för att begära skadestånd i händelse av försening? Frida Herbeck svarar: 1) Ifall en taxi inte dyker upp går det att ansöka om skadestånd från taxibolaget. 2) Information om detta kommer att finnas i broschyrer som tillståndsenheten tillhandahåller.

Britt Jakobsson, PRO, inflikar: Det finns ett digitalt formulär på Umeå kommuns hemsida där medborgare kan lämna in sina synpunkter om färdtjänst. Britt frågar: Hur många synpunkter inkommer via detta formulär? Frida Herbeck svarar: I augusti

<p>2023 inkom cirka 25 synpunkter på cirka 10 000–18 000 resor. Som mest har vi fått in 150 synpunkter vilket berodde på förseningar i samband med vinterhalvårets snöoväder.</p> <p>Britt Jakobsson, PRO, ställer tre frågor kopplat till synpunkter:</p> <p>1) Hur fångar ni upp synpunkter från personer som inte har möjlighet att skicka in dem via det digitala formuläret? 2) Hur stor andel av synpunkterna inkommer på annat sätt än via formuläret? 3) Utför ni årliga uppföljningar av färdtjänsten? Frida Herbeck svarar: 1) Det går bra att ringa till tillståndsenheten via kommunens växel och delge sina synpunkter till färdtjänsthandläggaren direkt. När klagomål inkommer via telefon antecknar handläggaren detta och för in det i systemet. 2) Det händer att folk ringer in till oss men det är mer vanligt att synpunkter inkommer via det digitala formuläret. 3) Ja, vi har årliga uppföljningar av färdtjänsten. En enkät skickas slumpvis ut till resenärer som har använt färdtjänst under en viss period. Enkäten innehåller frågor om exempelvis bemötande och funktionalitet. Över åren har svaren från enkäterna överlag varit positiva.</p> <p><u>Bilaga:</u> Bildspel</p>	
<p><u>Information om äldreomsorgens preventiva arbete</u></p> <p>Susanna Stenlund, verksamhetschef, och Helena Gripenrot, enhetschef, informerar om att enheten Utredning äldre har anställt två arbetsterapeuter. Biståndshandläggare och arbetsterapeuter samarbetar nu på enheten för att hitta olika preventiva insatser för äldre. Syftet med arbetet är att minska behov av insatser genom att hjälpa den äldre med exempelvis hjälpmedel eller träningsformer. Det har resulterat i att cirka 40 personer som tidigare behövt andra insatser, exempelvis från hemtjänsten, nu kan klara sig på egen hand.</p> <p>Åsa Enberg, samordnare, informerar om Seniortorget verksamhet. Verksamhetens syfte är att bidra med kunskap,</p>	<p><i>Susanna Stenlund, verksamhetschef Utredning äldre</i></p> <p><i>Helen Gripenrot, enhetschef Utredning äldre</i></p> <p><i>Åsa Enberg, samordnare Seniortorget</i></p>

<p>inspiration och bidra till det sociala sammanhanget för äldre. Verksamheten erbjuder bland annat digitaliseringshandledning, anhörigforum, gympa med syfte att förebygga fall och samverkar med bostadsföretag som erbjuder seniorboenden.</p> <p>Pensionärsrådet får även information om Seniortorgets arrangemang för hösten 2023. På kommunens hemsida www.umea.se/seniortorget finns det information om arrangemangens innehåll. Där går det även att anmäla sig till olika föredrag och till verksamhetens nyhetsbrev via hemsidan. Några av verksamhetens föredrag sänds även digitalt via www.umea.se/digitalaseniortorget.</p> <p><u>Frågor/synpunkter</u></p> <p>Carin Nilsson, ordförande, inflikar: Det är positivt att det finns många olika aktiviteter på Seniortorget för målgruppen äldre.</p> <p>Curt Wiklund, PRO, inkommer med en synpunkt: Ett förslag till verksamheten är att distribuera ut livesändningarna på nätet så att flera kommuner i länet kan ta del av dem. Genom allmänna föreläsningar kan kunskap spridas och på så sätt bidra till att exempelvis inlandskommuner utvecklas och ger bättre service till sina invånare.</p> <p>Per-Martin Jonasson, RPG, frågar: Kan de digitala livesändningarna från Seniortorget ses i efterhand? Åsa Enberg svarar: Tyvärr kan vi inte erbjuda detta i dagsläget utan man behöver passa datum och tid för sändningarna. Verksamheten undersöker detta för att se om det kan möjliggöras i framtiden.</p> <p><u>Bilaga:</u></p> <p>Bildspel</p>	
<p><u>Information om lokalförsörjningsinriktning</u></p> <p>Charlotta Lindqvist Barsk, verksamhetschef, informerar om äldreomsorgsförvaltningens risk-och sårbarhetsanalys</p>	<p><i>Charlotta Lindqvist Barsk, verksamhetschef</i></p>

innehållande förslag på lokalförsörjningsinriktning för vård - och omsorgsboende. Äldrenämnden gav under våren 2023 förvaltningen detta i uppdrag och ärendet kommer att beslutas på sammanträdet 2023-09-21. Slutsatser från analysen är bland annat att insatser som utförs på vård- och omsorgsboenden har förändrats i och med att allt fler äldre bor hemma, att det finns stora rekryterings- och kompetensförsörjningsutmaningar och lokalernas utformning blir alltmer avgörande.

Pensionärsrådet får ta del av de förslag till beslut som kommer att presenteras inför äldrenämnden. Mer information om förslag till beslut finns i det bilagda bildspelet.

Frågor/synpunkter

Carin Nilsson, ordförande, tillägger: Vi behöver erbjuda en säker och likvärdig vård till alla utifrån patientsäkerhet och livets slutskede. Därav är vård- och omsorgsboendenas utformning viktig för att kunna uppnå detta.

Monica Samuelsson, SPF, frågar: Ska Solgårdens vård- och omsorgsboende i Hörnefors läggas ned? Charlotta Lindqvist Barsk svarar: Nej. Förslagsvis planeras Solgården till att avsluta verksamheten i de enheter som idag är placerade i den äldre delen av fastigheten och övergå till den nyare delen av fastigheten.

Elisabeth Bjuhr, SPF, inkommer med en synpunkt: Det är ingen överraskning att vård-och omsorgsboendena kräver mer, eftersom äldre förväntas bo hemma längre och därav behöver mer vård när de väl flyttar in på ett boende. Carin Nilsson, ordförande, tillägger: Särskilda boenden är i nuläget som mindre sjukhem eftersom patienter skrivs ut direkt från sjukhusen och placeras på boenden med mer behov än tidigare.

Vård-och omsorgsboende

*Carina Nylander,
ekonomichef
Äldreomsorgsförvaltningen*

Carin Nilsson, ordförande, tillägger: Det finns även ett problem att rekrytera personal med kompetens att ta hand om äldre med större vårdbehov.

Britt Jakobsson, PRO, inflikar: Regeringen har föreslagit en fortsatt satsning på äldreomsorgslyftet. Umeå kommun har därav möjlighet att använda sig av det för att utbilda personal. Förra gången användes inte alla pengar i satsningen eftersom det tog lång tid att komma i gång med rekryteringar och utbildningar. Förhoppningsvis kan nu de som fick avbryta sin utbildning inom äldreomsorgslyftet återuppta den.

Britt Jakobsson, PRO, inkommer med en synpunkt: Umeå kommun behöver ta bort delade turer eftersom det resulterar i att allt fler söker sig från vårdutbildningar. Carin Nilsson, ordförande, svarar: För att klara av att ta bort delade turer behöver äldreomsorgsförvaltningen rekrytera 180 personer vilket kostar 270 miljoner. Britt Jakobsson, PRO, tillägger: Budgeten ser ut så och är det beslutat att delade turer ska tas bort behöver den kostnaden vara inplanerad.

Britt Jakobsson, PRO, ställer en fråga kopplat till det nya lagkravet om 11-timmars dygnsvila: Hur går planeringen inom äldreomsorgens verksamheter för att möta det nya lagkravet? Charlotta Lindkvist Barsk svarar: Scheman för personal inom vård- och omsorgsboenden kommer att möta det nya lagkravet. Kravet kan dock resultera i mindre flexibilitet för personal men arbetet med förändringarna pågår och vi har ännu inte sett effekterna av det.

Curt Wiklund, PRO, inkommer med en synpunkt: Alla vill väl kopplat till äldreomsorgens olika utmaningar. En fundering är var det totala ansvaret finns. Curt frågar: Skulle det behövas ett samlat forum på en högre politisk nivå för att möta dessa

<p>utmaningar? Carin Nilsson, ordförande, svarar: Det skulle behövas ett samlat forum på regeringsnivå.</p> <p>Bilaga: Bildspel</p>	
<p><u>Kort information om införande av boendestöd</u></p> <p>Kristina Larsson informerar om det tagna beslutet om att införa ett sammanhållet boendestöd. Beslutet togs av individ-och familjenämnden 2023-06-22 och äldrenämnden 2023-08-24.</p> <p>Enligt Socialstyrelsens definition beskrivs boendestöd som bistånd i form av stöd i den dagliga livsföringen riktat till särskilda målgrupper i eget boende. Boendestödet riktar sig i huvudsak till personer över 18 år och inkluderar personer som lever i hemlöshet. Huvudmålgruppen är personer med svårigheter med att utföra aktiviteter på viktiga livsområden som med stöd att göra saker tillsammans kan uppnå självständighet på sikt.</p> <p><u>Frågor/synpunkter</u></p> <p>Lotta Holmberg, äldrenämnden, frågar: Hur många över 65 år är i behov av boendestöd? Kristina Larsson svarar: Det finns inte några säkerställda siffror på det eftersom det inte gjorts någon genomgång på individnivå men det rör sig om ett mindre antal personer.</p> <p>Elisabeth Bjuhr, SPF, frågar: Vad händer med individer som är beviljad boendestöd när de fyller 65 år? Kristina Larsson svarar: Insatsen fortsätter oavsett ålder.</p> <p>Monica Samuelsson, SPF, ställer en fråga kopplat till att ett hemtjänstbeslut är gynnande och inte kan upphävas av kommunen: Hur fungerar det ifall en hemtjänstberättigad egentligen passar bättre för insatsen boendestöd? Kristina Larsson svarar: En handläggare informerar om att insatsen boendestöd finns, att det är en annan insats än hemtjänst och</p>	<p><i>Kristina Larsson, processledare Stöd- och omsorgsförvaltningen</i></p>

<p>att det möjligt för individen att ansöka om detta. Målet är att det ska bli en mjuk övergång till boendestöd.</p> <p><u>Bilaga:</u> Bildspel</p>	
<p><u>Kort information om sommaren 2023 inom äldreomsorgens verksamheter</u></p> <p>Anna Karlander, kanslichef, informerar om hur sommaren 2023 har sett ut inom äldreomsorgens verksamheter. I jämförelse med föregående år har sommaren varit bättre med ett högre antal rekryteringar och ett lägre antal sjukskrivningar. Äldreomsorgsförvaltningen har inför sommaren infört olika rekryteringskampanjer vilket resulterat i att flera har ansökt om att arbeta inom äldreomsorgen. Sommarvikariernas inskolningar har även utökats från 3 dagar till 10 dagar vilket har gett positiva effekter i verksamheterna.</p> <p><u>Frågor/synpunkter</u></p> <p>Anna-Lisa Johansson, PRO, inkommer med en synpunkt: Hemtjänstpersonalen under sommaren har gjort ett bra jobb men informationen kring bytet av matleverantörer som skickats ut till berörda har varit otydlig.</p> <p><u>Bilaga:</u> Bildspel</p>	<p><i>Anna Karlander, kanslichef Äldreomsorgsförvaltningen</i></p>
<p><u>Aktuellt från styrelse och nämnder</u></p> <p><i>Kommunstyrelsen:</i> Tomas Wennström (S) informerar om kommunstyrelsens arbete med investeringsprocesser och prioriteringar kopplat till detta. Tomas informerar även om remissen för "Riktlinje för rådgivande organ". Funktionshinderrörelsen har begärt förlängd svarstid på remissen. Pensionärsrådet har lämnat in sina svar och kommunstyrelsen bearbetar dem. Riktlinjen är en prioriterad</p>	<p><i>Representanter från nämnderna</i></p>

<p>fråga och den gäller för alla rådgivande organ i kommunen. När riktlinjen är fastställd kommer respektive råd att anpassa sina föreskrifter utifrån den.</p> <p><i>Kulturnämnden:</i> Carinne Sjöberg (L) informerar att föreningar är välkomna att ansöka om föreningsbidrag via fritidsbyrån. Carinne uppmanar även pensionärsrådet att höra av sig till kommunen om det uppstår något fel i kommunens lokaler. Ett arbete med tillgänglighet sker löpande för att lokaler exempelvis ska ha hörslingor.</p> <p><i>Tekniska nämnden:</i> Håkan Johansson (S) informerar om att nämnden fortfarande lider av vinterns snöfall med en ansträngd budget. Håkan informerar även om ombyggnationen av Vasagatan.</p> <p><i>Byggnadsnämnden:</i> Ulrik Berg (M) informerar om att nämnden har en kraftig nedgång av ärenden. Fördelen med nedgången är att resurser kan omfördelas och fler medarbetare kan arbeta med planarbetet.</p> <p><i>Fritidsnämnden:</i> Carin Nilsson, ordförande, har fått in skriftlig information från Ari Leinonen (S). Ari informerar om Seniordagen på navet den 3 oktober. Dagen kommer bland annat att innehålla träningspass, hälsotester och en inspirationsföreläsning.</p>	
<p><u>Övriga frågor/information</u></p> <p>Carin Nilsson, ordförande, informerar om svar på en skrivelse om fria resor för pensionärer som skickades in till kommunen från pensionärsorganisationerna under våren 2023. Svaret bilägges minnesanteckningarna.</p>	<p><i>Deltagare</i></p>

Carin Nilsson, ordförande, informerar om SPF:s visning av "Leva tills jag dör" på Väven den 10 oktober kl. 18-23. I samband med visningen kommer ett panelsamtal att hållas. Äldrenämndens ordförande Carin Nilsson och vice ordförande Veronica Kerr kommer att vara på plats.

Britt Jakobsson, PRO, ställer en övrig fråga: När får UPR ta del av äldrenämndens svar på remissen "Riktlinje för rådgivande organ" som skickades ut av kommunstyrelsen under våren 2023?

Carin Nilsson, ordförande, svarar: Äldrenämndens svar på riktlinjen bilägges minnesanteckningarna.

Bilaga:

Svar på skrivelse om fria resor

Beslut från äldrenämnden § 63

Bilaga Närvarolista UPR 2023-09-15

Ordinarie ledamöter

Carin Nilsson (S), äldrenämnden
Veronica Kerr (KD), äldrenämnden
Ari Leinonen (S), fritidsnämnden
Håkan Johansson (S), tekniska nämnden
Carinne Sjöberg (L), kulturnämnden
Tomas Wennström (S), kommunstyrelsen
Britt Jakobsson, PRO
Anna-Lisa Johansson, PRO
Bertil Holmberg, PRO
Curt Wiklund, PRO
Gunny Blomberg, SKPF
Hillevi Palm, SKPF
Elisabeth Bjuhr, SPF
Monica Samuelsson, SPF
Per Martin Jonasson, RPG
Birgitta Lindkvist, Umeå Demensförening

Tjänstgörande ersättare

Lotta Holmberg (M), äldrenämnden
Lars-Göran Nylund, SKPF
Liisa Larsen, Finska Klubben
Britt-Anni Sjöström, Umeå Sameförening Såhkie

Ej tjänstgörande ersättare

Marianne Löfstedt (M), tekniska nämnden
Elmer Eriksson (M), kommunstyrelsen
Katrín Rehn, SKPF